

voorwaarden en procedures van de wet van 28 mei 2002, door de arts die euthanasie toepast in de in paragraaf 1 van die bepaling bedoelde omstandigheden, aanleiding kan geven tot één en dezelfde strafbaarstelling overeenkomstig de

bestaande bepalingen van het Strafwetboek op grond waarvan euthanasie kan worden bestraft.

Aldus gewezen in het Nederlands en het Frans, overeenkomstig artikel 65 van

de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, op 20 oktober 2022.
(...)

Duidingsnoot

Het gebrek aan een gediversifieerd sanctieapparaat in de huidige Euthanasiewet is ongrondwettelijk

1. Op 20 oktober 2022 heeft het Grondwettelijk Hof een arrest gevelde in de assisenzaak Tine Nys in antwoord op twee prejudiciële vragen van de correctionele rechtbank Oost-Vlaanderen, afdeling Dendermonde over de strafrechtelijke omkadering van de Euthanasiewet.

§ 1. De feiten en voorgaanden

2. Even ter herinnering en voor de volledigheid van de feiten: in het assisenproces Tine Nys van januari 2020 werden drie artsen vrijgesproken voor de euthanasie die bij Tine Nys werd uitgevoerd wegens een psychiatrische aandoening.¹

Het ging om de arts die de euthanasie had uitgevoerd (de uitvoerende arts) en de artsen die een (positief) advies hadden gegeven voor de euthanasie (de arts-consulenten). Volgens de motivering in het arrest van het hof van assisen bestond er voor de uitvoerende arts redelijke twijfel over de vraag of de voorwaarden van de Euthanasiewet al dan niet werden nageleefd. Twijfel in het strafrecht speelt in het voordeel van de beschuldigde waardoor de uitvoerende arts moest worden vrijgesproken. De eerste arts-consulent werd vrijgesproken omdat hij er volgens het hof van overtuigd was dat er op voorhand een aanvraag bij de euthanasiecommissie moest gebeuren die goedkeuring zou geven en omdat hij niet wist dat de euthanasie op dezelfde dag als zijn 'briefje' zou worden uitgevoerd. De tweede arts-consulent, een psychiater, werd vrijgesproken omdat volgens het hof van assisen de voorwaarden ten aanzien van de tweede arts-consulent vervuld waren en de arts geen enkele fout of verkeerde handeling kon worden verweten. Bovendien kon uit geen enkele andere handeling met zekerheid worden afgeleid dat de arts haar door de wet vereiste onafhankelijkheid zou hebben verloren.

3. Het Openbaar Ministerie tekende geen cassatieberoep aan tegen de strafrechtelijke vrijspraak van de artsen.

1. Assisen 31 januari 2020, *T. Gez.* 2020-21, 327, noot M. DE HERT, *J.L.M.B.* 2020, 1093, noot Y.-H. LELEU.

Annotation

L'absence d'un appareil diversifié de sanctions dans l'actuelle loi sur l'euthanasie est inconstitutionnelle

1. Le 20 octobre 2022, la Cour constitutionnelle a rendu un arrêt dans l'affaire d'assises Tine Nys en réponse à deux questions préjudicielles du Tribunal correctionnel de Flandre orientale, division de Termonde, sur l'encadrement de la loi Euthanasie en droit pénal.

§ 1. Faits et procédures antérieures

2. Bref rappel des faits dans un souci d'exhaustivité : lors du procès d'assises qui s'est tenu en janvier 2020 au sujet de l'affaire Tine Nys, trois médecins ont été acquittés du chef de l'euthanasie qui avait été pratiquée sur Tine Nys en raison d'une affection psychiatrique¹.

Il s'agissait du médecin qui avait pratiqué l'euthanasie (le médecin exécutant), et des médecins qui avaient formulé un avis (positif) concernant celle-ci (les médecins consultés). Selon la motivation de l'arrêt de la Cour d'assises, il existait dans le chef du médecin exécutant un doute raisonnable sur la question de savoir si les conditions de la loi Euthanasie avaient été respectées ou pas. En droit pénal, le doute joue en faveur de l'inculpé, en vertu de quoi le médecin exécutant devait être acquitté. Le premier médecin consulté a été acquitté parce que, d'après la Cour, il était convaincu qu'il fallait introduire par avance une demande auprès de la Commission Euthanasie qui devait ensuite donner son approbation, et parce qu'il ne savait pas que l'euthanasie allait être pratiquée le même jour que sa « lettre ». Le second médecin consulté, une psychiatre, a été acquitté parce que, selon la Cour d'assises, les conditions étaient remplies à l'égard du second médecin consulté et que l'on ne pouvait lui reprocher aucune faute ou aucun acte erroné. De surcroît, il ne pouvait être déduit avec certitude d'aucun autre acte que la médecin avait perdu l'indépendance que la loi exigeait d'elle.

3. Le ministère public ne s'est pas pourvu en cassation contre l'acquiescement des médecins au pénal.

1. Assises, 31 janvier 2020, *T. Gez.*, 2020-21, 327, note M. DE HERT, *J.L.M.B.*, 2020, 1093, note Y.-H. LELEU.